

တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မး

တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးမ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးမ့ၢ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးတချုးတၢ်လီၤမ့ၢ်လီၤမၤ တခါကဲထီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးန့ၣ်တၢ်ဒိသဒါအိၣ်သ့, ပျဲပုၤတဂၤလၢအကလဲၤခီဖျိကွံာ်သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအကီၤအခဲ တဖၣ်ဒီးအိၣ်ကတံာ်ကတီၤသး လၢသး တၢ်တူၢ်ဘၣ်တကပၤလၢတၢ်ဟါမ့ၢ်ဟါမၤလၢအကအိၣ်ထီၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်န့ၣ်, ပုၤယု သ့ၣ်ညါမၤလိတၢ်တနီၤသ့ဝဲဒၣ်တၢ်ကတီၤတၢ်အိၣ် ကတံာ်ကတီၤသးဒ်တၢ်ကတီၤအဂၤတဖျါလၢတၢ် ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးအဂီၢ်, ဒ်တၢ်လၢအညီၣ်န့ၣ်မၤအသးတ ခါဒီးညီၣ်န့ၣ်မၤတၢ်ဒ် တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟါမၤဖဲပသ့ၣ်ညါတၢ်ဟါမၤတခါလၢအအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်လီၤယံၤတခါန့ၣ်လီၤ. သးသမူအပူၤတၢ်မၤအသးလၢအကဲသးအတၢ်ဆိၣ်သနံး, လီၤဆိဒ်တၢ်, တၢ်ကဲထီၣ်အသးလၢအမၤပျဲမၤဖုး တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကဲတၢ်ပျဲတီၢ်လၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤဆိဒ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဒီးမၤနးထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤ တၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးသ့လီၤ. တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးဒုး ကဲထီၣ်တၢ်လဲၤ ခီဖျိဘၣ်အါထီၣ်တၢ်လီၤမၤလၢအတအိၣ်ဖျါဆံ့ဆံ့မ့ၢ်လၢပသ့ၣ်အုးသးအုးဒီးတၢ်တမံၤမံၤဖဲတၢ်တခါအံၤအိၣ် ဒ်ဝဲဒၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ, တၢ်ဆိက မိၣ်ဆိဟ်တၢ်ဟါမၤ န့ၣ်တမ့ၢ် အကဲထီၣ်နီၢ်နီၢ်ဘၣ်, သနံာ်က့တၢ်န့ၣ်တစံးဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးလၢတၢ်လဲၤခီဖျိ ဘၣ် အိၣ်န့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်ဘၣ်.

တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးအံၤမၤအသးဒ်လဲၣ်.

- တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးဒီးသးတၢ်တူၢ်ဘၣ်အတၢ်အိၣ်ကတံာ်ကတီၤသးလၢတၢ်ဟါမၤတခါအဂီၢ်
- တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤ

- ဆိကမိဂ်ထီဂ်တၢ်ဟါမၤခဲအံၤခဲအံၤ
- တူၢ်ဘၣ်တၢ်သးအုးဒီးတၢ်ဘၣ်မိဂ်ဘၣ်မးဒ်တၢ်ဟါမၤအံၤကဲထီဂ်အသးနီၢ်နီၢ်
- မၤတၢ်ဆၢတံၢ်လၢအကဲထီဂ်အသးသ့တဖၣ်လၢတၢ်ကအိၣ်ကတံၢ် ကတီၤသးလၢတၢ် ဟါမၤအဂီၢ်
- မၤတၢ်ဆၢတံၢ်တဖၣ်ဒ်တၢ်ဟါမၤတဖၣ်ကဲထီဂ်လံအသးန့ၣ်လီၤ
- သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒီးနီၢ်ခိတၢ်တူၢ်ဘၣ်တဘျးစဲလၢၤအသးဒီးပုၤတဂၤ,တၢ်လီၤလၢပဆိကမိဂ်ဟ်စၢၤလၢ အဟါမၤ

လၢတၢ်ကဒိသဒၢမ့တမ့ၢ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်ဆိကမိဂ်ဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိဂ်ဘၣ်မး ကသ့ဒ်လဲၣ်.

တၢ်ဆိကမိဂ်ဟ်စၢၤအတၢ်ဘၣ်မိဂ်ဘၣ်မးတိၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအညီန့ၢ်ဒီးကဲထီဂ်အသးလၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤ လီၤ. သန့က့, တၢ်ဆိကမိဂ်ဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိဂ်ဘၣ်မးလၢတၢ်ပၤဆၢအီၤတန့ၢ်ဒီးယံာ်ထၢန့ၣ် တမၤစၢၤတၢ်ဘၣ်.

သ့ၣ်အုးသးအုးထဲဒ်ဂ့ၤကိာ်ဖိတက့ၢ်.

တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါဒုးန့ၣ်ဝဲဒ်လၢတၢ်မၤလိာ်ဖိဒုး,တၢ်သ့လဲၤခီဖျိတၢ်လၢအဂ့ၤဟ်ဃုတၢ်ဃုကဒါ,ကွၢ်ဆူမဲာ်ညါ အတၢ်မၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ကမၤမ့ၢ်လီၤပသးဒီးတၢ်ဟါမၤလၢအကဟဲဒီးမ့ၢ်ဝံၤဟံးန့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ကဆိကမိဂ်ထီဂ်ဘၣ်ဃးတၢ်အဂၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ကဃုန့ၢ်ခွဲးယာ်တဖၣ်လၢတၢ်ကအိၣ် ဘျးအိၣ်သါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဘၣ်လိာ်ဖိဒုးတၢ်လၢခံဒီးမဲာ်ညါအဘၣ်စၢၤမ့ၢ်တၢ် လဲၤခီဖျိခံခါ(ကွၢ်ဆၢမဲာ်ကွၢ်ဒီးမၤပုၤက့ၤတၢ်)န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ဆၢမဲာ်ကွၢ်တၢ်လၢအပုၤ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ထီဂ်နတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်တက့ၢ်.

ဖဲလဲၤခီဖျိဝဲဒ်တၢ်ဟါမၤတခါအခါ, တၢ်အိၣ်ဝဲဒ်ခံခါလီၤ- ခ) ဟ်ပနီၣ်တၢ်ဟါမၤလၢအကအိၣ် ထီဂ် လၢအကဲတၢ်အဒိၣ်အမ့ၢ်ဒီး) ဃုသ့ၣ်ညါဆၢတံၢ်မ့ၢ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢတၢ်ကလဲၤ ခီဖျိဝဲ

ဒပ်တင်ဟါမိအံၤဒါန့ၣ်လီၤ. ဖဲပမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဟါမိကထုးပဂံၢ်ပဘါတဖၣ်, တၢ်လဲၤဒီဖျါလၢ အမ့ၢ် တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤအတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးန့ၣ်ဟဲးန့ၣ်ထီၣ်သ့လီၤ. တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ် ကဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်လၢနတၢ်အိၣ်မူအပူၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်ဒီးတၢ်လီၤဖျါလီၤဟီ တနီၤကအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲလဲၣ်ဒီးလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတနီၤန့ၣ်လီၤ.

မၤအါထီၣ်နတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနအိၣ်ဒီးတၢ်ဖိၣ်ဂၢၢ်တၢ်သ့န့ၣ်တက့ၢ်.

ညီၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤမၤဒုးကဲထီၣ်န့ၣ်ပုၤဒီးတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢပဖိၣ်ဂၢၢ်က့ၤပတၢ်အိၣ်မူတသ့လၢဘၣ်ဒီးဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးအါထီၣ်ဝဲဒၣ်သ့လီၤ.

တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကဃုထံၣ်န့ၣ်ကျိၤကွၢ်ဆံးဆံးဖိလၢအမၤတၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ကတူၢ်ပလၢဘၣ် လၢပမၤတၢ်သ့ဒီးပၤဃာ်ပတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. အဒိန့ၣ်, တၢ်ဆီလီၤဖိတၢ်ဆံးဆံးဖိလၢ အကဲထီၣ်သ့လၢပကစၢ်အဂီၢ်ဒီးမၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဖိတၢ်အဝဲအံၤကိးန့ၣ်ဒဲးကဲခိၣ်ခါတခါလၢပကသုးပသး ဆူညါဒိးသိးပကတူၢ်ဘၣ်လၢပဖိၣ်ဂၢၢ်ဝဲဒၣ်ပတၢ်အိၣ်မူအတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ထွဲလီၤနသးတက့ၢ်.

ပုၤလၢအမၤဟူးဂဲၤအသးဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်, အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလၢအန့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ,မံလၢလၢပုၤပုၤ, အိၣ်ဒီးကျိၤကျဲလၢကအိၣ်ဘျးဒီးမၤန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဖျဲးညီၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲလိာ်မုၢ်လိာ်ဒီးပုၤအဂၤလၢအဂ့ၤန့ၣ်ညီ န့ၣ်ကွၢ်ဆၢမံၣ်ကွၢ်တၢ်လဲၤဒီဖျါလၢအကီၤအခဲတဖၣ်န့ၣ်ဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်ဘၣ်ဂဲၤလိာ်လဲၤဒီဖျါဝဲဒၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်အတၢ်ဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မး န့ၣ်ဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်အိၣ်ထံးတမံၤလၢတၢ်ကသ့ၣ်ညါအီၤမ့ၢ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနတူၢ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ညီၣ်န့ၣ်တၢ်မၤအသး,တၢ်အံၤမ့ၢ်ညီ န့ၣ်တၢ်ကဲထီၣ်အသးတခါလၢတၢ်အိၣ်သးလၢတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ်တခါအဂီၢ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤ အလီၢ်ခံ,

ခိၣ်ခါဖးဒိၣ်ဆူညါတခါမ့ၢ်ဝဲ ကတီၤတၢ်ဒီး ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချတၢ်ကွၢ် ထွဲကဟုက

ယၢ်တၢ်တဂၤလၢအကတီၤတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဃးနတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်သ့ဒီးဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်ဒီးခိၣ်ခါဆူညါတဖၣ်န့ၣ်

လီၤ. ဖဲန့ၣ်တသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲကယၢ်အပူၤဟ့ၣ် တၢ်တဂၤဒဲလဲၣ်အခါန့ၣ်လဲၤကွၢ်ဘၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတခါအံၤလၢအအိၣ်လၢ (Minnesota Department of Health and Human Resources)န့ၣ်တက့ၢ်.

ဒ်န့ၣ်အသိး **Minnesota Department of Agriculture** ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢတလိၣ် ဟ့ၣ်အပူၤတဘျုးမံၤလၢပူၤထူၣ်ဖိတဖၣ်ဒီးပူၤလၢအအိၣ်ဆိးလၢခိၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ်အပူၤအဂီၢ်လၢ အဟံၣ်ဃုာ်တၢ်မၤစၢၤအလီၤကျိၤတခါဒီးခိၣ်နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အပူၤစဲၣ်နီၤတဖၣ်ဒီးတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ် အကရူၢ်လၢအလဲၤဝဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Minnesota စံၢ်ပျီဒီးခိၣ်တၢ်လီၢ်အတၢ်မၤစၢၤအလီၤကျိၤ

လီၤတဲစိ- **833-600-2670** မ့တမ့ၢ် **လီၤတၢ်ကစီၣ်- FARMSTRESS** ဆူ **898211**

အံၤမ့(လ)- **farmstress@state.mn.us**

